

SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Einantys G.Petkevičaitės-Bitės nušviestu keliu

Po savaitės Panevėžyje susirinks tie, kuriems iki šiol šviečia didelės krašto ir Lietuvos patriotės rašytojos Gabrielės Petkevičaitės-Bitės vardas. Pažymint 158-ąjį šviesuolės gimtadienį, už neatlygintą darbą savo šalies ir jos žmonių gerovei būreliui tautiečių bus įteikti Seimo įsteigti medaliai „Tarnaukite Lietuvai“. Apdovanojimo ceremonija jau senokai yra tapusi švente rašytojos vardu pavadintos Panevėžio viešosios bibliotekos bibliotekininkei Albinai SALADŪNAITEI. Ji pati, 2013 metais pagerbta tokiu medaliu, sako negalinti praleisti renginio, į kurį susirenka šitiek šviesių, išties savo Lietuvai tyliai ir kantriai dirbančių tėvynainių, apie kuriuos nerašo laikraščiai, kurių nerodo televizijos ir kurie iškreiptų vertybių laiku spindi tarytum Vaizganto „deimančiukai“.

Apie tikrąsias ir tarimas vertybes su bibliotekininke Albina Saladūnaite kalbėjomės ceremonijos išvakarėse. Ji pripažino, kad šio garbingo medalio nusipelnė daugybė žmonių, tačiau jie lieka nepastebėti. Nedaug trūko, sako A.Saladūnaite, kad būtų nespėta medaliu pagerbti prieš mėnesį amžinybėn išėjusį panevėžietį, Kovo 11-osios Akto signatarą Julijū Beinortą. Jam apdovanojimas įteiktas tik pernai, nors buvo seniausias to vertas. Juk gūdžiais sovietmečio metais, tarsi vykdydamas Bitės priesaką, jis išmaišė visą Lietuvą, vesdamas žygeivius garsiųjų Lietuvos žadintojų keliais ir atlikęs didžiulį jų atminimo įamžinimo darbą. Tame žygeivių būryje dešimtmetį buvo ir A.Saladūnaite.

- Žygeiviai gūdžiais sovietiniais laikais buvo tylaus pasipriešinimo sistemai simbolis. Kaip atsidūrėte tarp jų?

- 1978 m., kai aš dirbau bibliotekoje, Julius Beinortas buvo tik skaitytojas. Kažkas sakė, kad jie keliauja po Lietuvą, Rasas, Vėlines švenčia. Vieną dieną jis manęs paklausė: „Ar nebijai rizikuoti?“. Aš nebijojau, nors buvo aišku, kad žygeivius stebi saugumas. Kai Julius pakvietė eiti per Lietuvą, aš atradau tai, ko ieškojau. Buvo kažkokia lietuviškumo nuostata. Supratau, kad tai yra tikra. Julius iš kažkur gaudavo karinius žemėlapius, kuriuose būdavo sužymėti smulkiausi keliukai, ir sudarydavo maršrutus. Eidami ar 1863 metų sukilimo vado Antano Mackevičiaus, ar Simono Daukanto, ar knygnešių keliais nuo Tilžės, ant jų kapų uždegdavome žvakutes. Žygeivių tradicija būdavo per kiekvienas Rasas rinktis vis ant kito piliakalnio, nuo saulėlydžio iki saulėtekio švėsdavome su visais ritualais. Atsirado prasmė gyvenime, ko anksčiau nebuvo. Sugiedoti „Lietuva brangi“ ant kokio piliakalnio vidurnaktį geresnės patirties būti negali. Tada suvoki, kad tu esi lietuvis. Kiti sako, kad atėjęs Atgimimas buvo tarsi šokas. Man nebuvo

Jaunius Pocius nuotr.

šoko. Mes, atrodo, visi to laukėme ir tikėjomės, kad gal kada nors... Mes atėjome į laisvę negalėdami įsivaizduoti, kad kito žmogaus mintyse gali būti kėdė, patogi padėtis, siekimas susikurti sau karjerą. Tada tuo nebūčiau patikėjusi. Atrodė, kad viskas, jau dabar gyvensime ir dirbsime sąžiningai.

- Bet juk yra sąžiningai dirbančių žmonių. Kiek, jūsų manymu, šiandien yra gyvos ir reikalingos Lietuvai G.Petkevičaitės-Bitės idėjos?

▶ Atėjome į laisvę negalėdami įsivaizduoti, kad kito žmogaus mintyse gali būti kėdė, patogi padėtis, siekimas susikurti sau karjerą

- Yra Justino Marcinkevičiaus eilėraštyje žodžiai: „ant mūsų silpnųjų laikosi pasaulis ir niekam daugiau jis nerūpi“. Iš tikrųjų tie silpnieji yra tik perkeltinė prasmė. Tie silpnieji yra nepastebimi ir tylioje rezistencijoje dirba dėl „tos Lietuvos“. Aš žiūriu į tuos per apdovanojimus susirinkusius žmones ir suprantu, kad ir čia įsisuka kažkokios pažintys, juk tų medalių nėra tiek, kiek jų vertų. Bet kai pamatai tą pavargusį kraštotyrininką ar bendruomenių žmogų, supranti, ką reiškia tvirtą tikrąją kultūrą, rinkti po šapelį palikimą, kad jis neišnyktų, būtų įprasmintas, statyti paminklėlius - tam reikia žmogiškos jėgos, žmogiško užsidegimo. Kita vertus - o kas buvo anoj Lietuvoj? Juk valstybė finansavo tik didžiuosius paminklus, bet kaimai buvo pilni pavasarininkų kryžių, Vytauto metų pažymėjimo, ažuolų sodinimo, paminklų Nepriklausomybės kovoms. Aš galvoju, kas būtų, jeigu

nebūtų buvę šviesaus atminimo mokytojo iš Karsakiškio Prano Tamošiūno, kuris saugojo 1863 metų sukilėlių kapus, mūšių vietas, jeigu nebūtų buvę Juliaus Beinorto ir jo bendražygių, kurie slapta statė giriose kad ir mažus paminklus sukilėliams. Tas tylusis darbas labai reikalingas. Lygiai tas pats dabar vyksta. Bus apdovanotas partizanų takus minantis istorikas Vyktintas Vaitkevičius. Bet vis tiek man skauda, kad dar mažai girdime Bitę. Kodėl sėdintys valdžioje žmonės negirdi, ką Bitė šaukte šaukia iš amžinybės?

- Turite atsakymą, kodėl?

- Vertybių krizė. Aš esu šiaurės Lietuvos vaikas. Pas mus namuose sakydavo: „Vaikel, nepadaryk sarmatos, nepasidaryk gėdos“. Garbė būdavo labai svarbu. Bitės, mokišios gimnazijos mergaitės, didžiausias pabarimas buvo: „Mergaitės, tai nedora“. Arba tragiško likimo Mindaugas Tomonis pasakydavo „aš jūsų negerbiu“, ir viskas buvo aišku. Kiek mūsų vyrų ar moterų pasako tai sau? Arba štai paskutiniai įvykiai nuo Vasario 16-osios iki pat dabar. Juk negali gyventi nevertindamas nei rinkimų, nei Nacionalinės premijos įteikimo. Jeigu esame nacija, Tauta, mes žinome, kad turime saugoti vienas kitą. Ir galbūt kai kada reikia atsisakyti kažko vardan bendro gėrio. Na, atsisakyti Nacionalinės premijos, nes tas elgesys ar darbas sukėlė didžiulę sumaištį. Arba jeigu tikrai būtų garbingi žmonės, daug kas neitų, nekandidatuotų rinkimuose.

Aš galvoju, kaip mumyse trūksta bitiškos ar Šatrijos Raganos savi-garbos.

- Jūs baigėte lietuvių kalbą ir literatūrą, tačiau tapote bibliotekininke. Nesigailite, kad netapote mokytoja?

- Nesigailiu, nes mokytojas prarado idealizmą. Aš mokytojo negaliu įsivaizduoti be idealo. Suprantu, kad reikia visiems gyventi, gerai gyventi. Tik kur parašyta, kur to gero gyvenimo galas? Jeigu viską suvedi į tai, kad aš nedirbsiu todėl, kad man nemoka, tada viskas. Taškas. Prisimenu jau mūsų laikais Naujamiestyje dirbusią liuanistę Algimą Markevičienę. Įsivaizduojate, kaip savaitgalis, taip būdavo važiuoja su klase į Upatę, į Ustronę, visos apylinkės jiems buvo pažįstamos. Juk reikia vaikui pažinti kraštą, kuriame gyvenimi. Skolindavosi dviračius iš kaimynų, pažįstamų. Ir laiko užtek-davo, ir už tai niekas nemokėdavo. Bet išėjo į pensiją, išvažiavo į savo tėvyniją. Ir ką? Yra daug liuanistų, bet nieko panašaus nebėra.

- Bet kažkiek dirbote mokykloje...

- Anais laikais aš tiesiog negalėjau būti mokytoja. Tada buvo daug ideologijos, o tai prieštaravo mano šeimos auklėjimui. Mano tėvas, paprastas kalvis, pasakodavo apie Vasario 16-ąją, nors kolūkio pirminkui tai nepatikdavo. Su mamyte eidavome grybauti, ji visada eidavo į tą vietą, kur buvo nušauti du partizanai. Todėl mokytis iš Pušaloto išvažiavau ilgėdamasi kažko, kas yra tikra. Baigusi mokslus ilgai dirbti mokykloje negalėjau. Įsivaizduokit, turėjai iš penktoko vaiko išgauti, ar jo tėvai lanko bažnyčią, ar jis pats eina. Ir aš turiu rašyti tokias ataskaitas. Mane apimdavo neviltingas, kaip šitaip galima. Aš turėjau prieš vaikus atsistoti ir kalbėti apie tai, kuo aš netikiu. Kas sakoma „tarp eilučių“, penktokas dar nelabai supranta. Veidmainystė man baisu. Po dvejų metų išvažiavau.

- Jūs esate ir Kalbos premijos laureatė. Negaliu nepaklausti - juk turbūt jums ne vis tiek, kaip žeidžiama mūsų kalba.

- Pavojus dabar yra, ko gero, didesnis nei tarybiniais metais. Nes mes nebepuoselėjame kalbos. Kalbama, kad reikia ją saugoti, o valstybiniu lygiu daroma, kad kažkam įtikti. Spaudos atgavimo metais tiek kalbininkų gyvenimą atidavė, kad švarintų, gražintų mūsų kalbą. Tai kuo tada mes esame? Nedėkingi vaikai. Jeigu nepatinka kažkam, tai nepatinka. Bet galime laikytis oriai ir saugoti tai, kas mums yra gerbtina ir šventa. Na, pagalvoju, nuvažiuok tu į Prancūziją ir papasakok savo norus. Nelabai turbūt klausys, kad mano pavardė būtų rašoma taip, kaip aš noriu. Dėl interneto mūsų kalba jau darosi puskalbė. Mes jau susiduriame su tuo, kad baigęs mokslus žmogus nežino, jog žodžiai yra su nosinėmis arba su ilgosiomis

raidėmis, ir tu jam nieko negali įrodyti... Ir jis jaučiasi gerai, jam tai natūralu.

- Visi konstatuojame faktą - vertybių krizė. Klausiu kodėl, atsakymas - todėl, kad „toks gyvenimas“. O iš tiesų, kas mus ištiko?

- Aš kalbu kaip kultūrininkas. Jie sako, dabar toks laikas, dabar toks metas. O kas kuria laiką? Ar ne mes patys? Daromi pusrūpiniai renginiai. Nes jie greit padaromi, o žiniasklaida greit paskleis, televizija parodys. Toks šoumeniškasis kultūros bėgimas. Kultūra, vertybės, atminties saugojimas reikalauja atkaklaus, tylaus, nematomo darbo. Esu kaimo vaikas, kasdien važinėju į darbą, einu pro autobusų stotį. Kiekvienais metais, prieš miesto šventę, matau tą patį - vis paasfaltuojama gatvė. O praėina žiema - vėl duobės. Tai man kaip simbolis - gražu, ir greitai. Net ir kultūra taip kuriama. Viskam reikia gilaus, švento darbo, ne parodomą. Tam yra šventų žmonių. Kurie dirba neįvertinti. Prisimenu kraštotyrininkę Ireną Seliukaitę sakant, kai reikia pristatyti apdovanojimui kokiam Šilutės ar Pasvalio rajono kampe sėdintį žmogų, kuris kažkuo rūpinasi, kažką saugo, puoselėja. Su tais popieriais atvažiuoji į Vilnių, funkcionieriai klausia: o kas čia per žmogus, kad jo niekur nesimatė? Ir viskas. Bet taip turbūt visada bus.

- Liūdna?

- Skaudu. Mes lankstom po pasaulį, norime pamatyti kitas šalis, ką jos turi unikalūs, kas dar išsaugota, o patys norime globalizuotis, būti į kažką panašūs. Koks skirtumas, ar Ispanijoje į prekybos centrą nueisi, ar Panevėžyje, vis tiek tą patį pamatysi. Mes nieko neturim, tad gerbkim tai, kuo esame unikalūs. Galvoju, kad niekas kitas to nepadarys, tik mes patys. Todėl sakau, kad Bitė, pažiūrėjusi į mūsų Panevėžį, būtų labai nelaiminga. Čia vėl susiduria dvi nuomonės dėl mūsų istorinio palikimo, paveldo, ir ketinamo statyti Stasio Eidrigevičiaus menų centro. Sako, į jį pas mus važiuos menininkai iš visos Europos ir stebės. Aš abejoju. Dėl to, kad viskam yra savo laikas. Ar tikrai čia yra tos vertybės, kurios tikrai išlaisvins amžiaus išbandymus? Menas, jeigu jis po 100 metų gyvuoja, jis ir gyvuos. Bet ar autorius po 100 metų bus lygiai toks pat populiarus kaip buvo ir jau dabar toks nebėra? O ar kas važiuos, kai ateina absoliučiai kita karta. Gal daugiau būtų laimėję atgaivindami senąjį Miltinio eros Panevėžio teatrą, ir jeigu Bitės namelis būtų virtęs kultūros centru. Beje, reiktų ten nuvesti atvažiuojančias valdžios delegacijas. Nes ši moteris - nebe vien mūsų krašto. Ji yra įrašyta į garsiųjų pasaulio moterų sąrašą, siekusi, kad mūsų moterys turėtų teisę balsuoti. Ir mes vieni pirmųjų Europoje gavome tą teisę.

Kaip visuomenę paskiepyti nuo skiepy baubo

Apie tai prie ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINIMO JUDĖJIMO apskritojo stalo diskutavo Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, pirmasis po atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės sveikatos apsaugos ministras Juozas OLEKAS, Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro Imunoprofilaktikos skyriaus vedėja Daiva RAZMUVIENĖ, Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto profesorius Arvydas AMBROZAITIS. Diskusiją vedė žalgirietis Gediminas JAKAVONIS.

G.JAKAVONIS: Diskutuoti šia tema paskatino liūdna patirtis - šią žiemą savivaldybės skelbė gripo epidemijas, vien tik gripas šį sezoną Lietuvoje nusinešė 24 gyvybes. Turėjome kitokių užkrečiamųjų ligų, atsirado tymai. Kasmet susiduriame su ta pačia problema: kai tik kyla kokia epidemija, tuomet visi klausia, kodėl niekas nesiskiepijo? Iš tiesų, kodėl?

A.AMBROZAITIS: Visa ši situacija man primena 2009 m., kai visame pasaulyje buvo pandeminis gripas ir kai pandemio gripo bangą jau slūgo, tada tuometinis sveikatos apsaugos ministras Algis Čaplikas nusprendė nupirkti vakciną iš Olandijos. Ir jie buvo nusi-pirkę per daug. Jeigu kalbėtumėm apie sezoninio gripo vakciną, aš nesiprįščiau, kad būtų vakcina nupirktą paveltai ir tik tuomet žmonės būtų pradėti skiepyti, kai liga jau baigiasi. Iš principo, skiepijama ne tada, kai padidėja sergamumas, bet gerokai prieš prognozuojamą gripo sezoną. Puikiai žinome, kad sergamumas dažniausiai padidėja sausio, vasario, kovo mėnesiais, o skiepytis galima nuo rugsėjo, spalio. Vakcina dažniausiai atkeliauja skiepijimo apimtys didėja labai lėtai. Mums dar toli iki Vakarų Europos šalių, kur kiekvienais metais pasiskiepija daugiau kaip 50 proc. gyventojų. Kai kur net 60-70 proc. gyventojų.

G.JAKAVONIS: Papildydama klausimą, noriu pakalbėti apie amžną problemą - ar neskiepytus vaikus vesti į darželį ar nevesti? Ką daryti ir kaip elgtis auklėtojoms tokiu atveju? Ar juos visus reikia būtinai paskiepyti?

D.RAZMUVIENĖ: Tai yra amžina problema ir amžinas diskusijų laukas, kuris kiekvienais metais vis labiau plečiasi. Nenorinčių skiepytis vis daugėja. Tėvai, globėjai pradeda atsakinėti vakcinu, jie jau apie 15 metų tokią savo nuomonę išreiškia. Vienas iš jų argumentų - vakcina yra neaišku kas, kad ji ją pridėta daug įvairiausių kenksmingų medžiagų. Noriu pasakyti, kad tai yra visiškai netiesa. Man labai patiko vienas imunologės profesorės atsakymas į klausimą, ar verta vakcinuoti. Ji sakė, kad apie tai net neverta kalbėti. Tiesą sakant, vakcina tikrai nėra jokio gyvo viruso, kuris įskiepytas sukeltų ligą ir po žmogus

Elena Vaitė

galėtų įgyti apsaugą. Yra imama tik paviršinė viruso dalelė, paprastai kalbant, imama maža viruso sukėlėjo dalelė, kuri nesukelia ligos, o tiesiog duoda informaciją imuninei sistemai, kad ji gavo sukėlėją ir prašo gaminti antikūnus. Imuninė sistema tą daro 2 savaites. Žmogus, paskiepytas nuo bet kokios ligos, įgyja apsaugą praėjus 10-14 dienų. Kadangi tokios neegros kalbos apie skiepus dažniausiai, kiek pastebėjome, prasideda prieš gripo sezoną, paskleidžiama daug neteisingų žinių, o visuomenė - labai imli. Kasmet ligonių kasa perka vis daugiau vakcinų, kurių užsisako pačios asmenys sveikatos priežiūros įstaigoms. Tas skaičius rizikos grupių skiepijimui praėjusį sezoną išaugo iki 132 tūkst. dozių. Įstaigos pačios žino, kiek turi rizikos grupėms priklausantiems asmenų. Jos tuos duomenis pateikia, vakcina yra nuperkama. Tačiau jeigu televizijos laidose ar žiniasklaidoje prasideda labai neigatyvi, negera, kad ir nedaug vietos užimanti antireklama, skambiomis antraštelėmis kalbama apie neigiamą skiepijimo pusę, tai skiepijimo apimtys ima mažėti ne tik skiepijant nuo gripo. Mes preliminariai suskaičiavome praėjusių metų skiepijimo apimtį nuo 14 infekcijų. Visos pozicijos sumažėjo 1-2 proc. Tai yra visuomenės klaidinimo įtaka. Yra paskleista žinia, kad tymų vakcina sukelia auto-tizimą. Nors ši žinia buvo paneigta, net pats gydytojas nuo to nukentėjo, bet ši nuomonė visuomenėje

Juozas OLEKAS
Pirmasis po atkurtos Lietuvos Nepriklausomybės sveikatos apsaugos ministras.

► Mes privalome aiškiai pasakyti, kad žmonės turi galimybę išvengti susirgimų ir mirčių, jeigu bus pasiskiepiję

paploti. Galbūt kalbant apie tai yra per mažai pozityvo. Šių dienų duomenimis, Lietuvoje turime 118 tymų atvejų. Trečdalis jų - neskiepyti vaikai. (Naujausiais duomenimis, tokių atvejų jau registruota per 200 - *red.past.*). Kai Lietuvoje atsitinka tokia bėda arba protrūkis, visi pamato, kad susirgę asmenys buvo neskiepyti. Tie žmonės, kurie neigia vakcinų naudą, labai sureikšmina vakcinų žalą. Tuomet norisi paklausti, ką galvoja artimieji, netekę neskiepyto nuo gripo žmogaus, ar vakcina yra naudinga, ar ne. Tokių dalykų Lietuvoje yra daug. O grįžtant prie tyrimų, reikia pabrėžti, kad sunkiai serga suaugusieji, tarp jų taip pat yra neskiepyti asmenų. Galbūt jie neturėjo reikalingos informacijos. Kol mes patys nenorėsime suprasti ir žinoti, įvertinti ar vertinti save, manau, situacija gali labai greitai ir nepasikeisti.

G.JAKAVONIS: Gerbiamas, Juozai, esate ne tik medikas, bet ir politikos atstovas. Kaip reiktų vertinti politikų vaidmenį šioje situacijoje, kas, jūsų nuomone, vyksta?

J.OLEKAS: Yra ir gerų tendencijų. Kiek žinau, socialinis tinklas „Facebook“ išima tuos „postus“, kurie kalba apie neigiamą skiepy poveikį. Čia, manau, kad yra geras susipratęs žiniasklaidos pavyzdys. Mes turime pasatizmas, tada priimti tam tikrus politinius svetus ir plėsti mokslu įrodytą programą. Pradėjome ankstyvą patikrą dėl moterų gimdos kaklelio vėžio, bet vis tiek praspūsta, aiškėja ir užleisti atvejų, kad moterys neateina pasitikrinti. Jeigu mes skiepytumėm nuo žmogaus papilomos viruso, galėtumėm dar daugiau išvengti susirgimų. Manau, ši skiepijimo programa turėtų būti ambicingesnė, plečiama. Ji nėra tokia brangi. Jeigu tvirtai užsibrėžtumėme, galėtume parplaimai skiepai sukėlė rimtas komplikacijas, tačiau rimtų įrodymų, kad taip yra atsitikę, mes neturi-

gimo. Toks yra gyvenimas ir toks yra faktas, kuris visiems aiškus, tik žmonėms reikia kartoti ir kartoti. Mes dar turime ką veikti, tačiau skiepai yra efektyviausias būdas užkirsti ligoms, saugoti žmonių gyvybes. Kolegė priminė,

Gediminas JAKAVONIS
Zalgirietis

► Seimo Sveikatos reikalų komitete kartais atsiranda žmonių, kurie neturi nieko bendra su medicina

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

Gediminas JAKAVONIS
Zalgirietis

► Seimo Sveikatos reikalų komitete kartais atsiranda žmonių, kurie neturi nieko bendra su medicina

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

G.JAKAVONIS: Sutikite, kad vis dėlto yra „dvių greičių“ Lietuva - yra didieji miestai ir provincijos, kur pragyvenimo lygis yra tikrai žemesnis. Kiti gal ir pasiskiepytų, bet neturėdami darbo pagal gaunamas pajamas žmonės vos galą su galu suduria, neatsiranda laisvų lėšų skiepijimui. Ar pensininkui tos vakcinų yra įkandamos?

A.AMBROZAITIS: Gripo vakcinų saugumas yra įrodytas šimtais ir tūkstančiais klinikinių tyrimų. Kiekviena vakcina, kaip ir vaistas, gali būti patvirtinta Europoje arba Amerikoje. Kai patvirtintas jos efektyvumas ir saugumas, tik tuomet leidžiama ją pardavinėti. Todėl mums ne visai suprantamas nepasitikėjimas vakcinomis, jeigu kalbame apie gripą. Čia kaltas ne tik destruktivus žiniasklaidos, siekiančios reitingų, požiūris, kad kartais sveikatos politikai taip pat išreiškia abejones, kaip buvo pandemio gripo metu 2009 m. Ne tik Algis Čaplikas, Dangutė Mikutienė pūtė „į vieną dūdą“, kad yra viskas labai blogai, kad skiepai neveikia. Tada kyla klausimas, kodėl valstybė išleidžia milijonus, kiekvienais metais pirkdama gripo vakciną, kuri yra neva neveiksminga, o gal net ir žalinga. Man atrodo, kad pas mus yra netikima ekspertais, tos srities specialistais. Jei kas nors rekomenduoja, tai tokios rekomendacijos sutinkamos labai įtartinais, žiūrima, kur čia šuo pakastas. Lietuvos sąmonėje yra supratimas, kas visi, kurie ką nors rekomenduoja, yra papirkti farmacijos kompanijai. Neva skiepai yra tam, kad farmacininkai galėtų susikrauti pelną, o tie, kurie juos propaguoja, yra papirkti. Toks mąstymas yra dar iš sovietinių, iš totalitarinės valstybės laikų, jis ve-

Arvydas AMBROZAITIS
Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto profesorius

► Lietuvio sąmonėje yra toks supratimas, kad visi, kurie ką nors rekomenduoja, yra papirkti farmacijos kompanijų

da prie sąmokslų teorijų kūrimo. Lietuviai jau nesvarbu, kad skiepijasi 60-80 proc. Vakarų Europos gyventojai ar amerikiečiai, o jis susikoncentravęs į vieną Lietuvą. Jam atrodo, kad visi čia tik apgaudinėja ir siūlo produktą, kuris yra nereikalingas.

Skiepai yra medicininiais tyrimais pagrįstas produktas. Mes neturėtumėm rengti referendumo ar balsavimo, reikia skiepytis ar nereikia? Į televizijos laidas dažnai ateina profesorius ar Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centro atstovas, teigiantys, kad reikia skiepytis. Tačiau kartu yra pakviečiami ir žmonės, kurie atsto-vauja homeopatai (dažniausiai

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

Arvydas AMBROZAITIS
Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto profesorius

► Lietuvio sąmonėje yra toks supratimas, kad visi, kurie ką nors rekomenduoja, yra papirkti farmacijos kompanijų

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

me. Reikia žiūrėti, kontroliuoti ir pasitikrinti. Pažiūrėkime į gripo atvejus - 24 mirtys. Jeigu žmonės būtų pasiskiepiję, jie būtų ir šandien gyvenę, viskas būtų buvę gerai. Manau, kad 99,99 proc. gydytojų yra tuo įsitikinę, galbūt tik vienas kitas pasisako priešingai, tačiau man su tokiu neteko susidurti. Tai mes privalome perduoti visuomenei ir aiškiai pasakyti,

Parengė Gediminas JAKAVONIS

Visa filmuota medžiaga tinklalapyje www.suzalgiuru.lt

NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI 2019

2019 metų NACIONALINĖS VERTYBĖS pristatomos šeštadieniais „Žalgirio“ nacionalinio pasipriešinimo judėjimo priede su „Respublika“. Rašykite ir Jūs! NACIONALINIŲ VERTYBIŲ RINKIMAI 2018, A.Smetonos g. 2, Vilnius LT-01115, arba el.paštu redaktorius@respublika.net. Tel. (8-5) 212-35-25

Ryškus XX a. Panevėžio krašto šviesulys

► Kunigo Alfonso Lipniūno išleistuvės į Prancūziją 1935 m., jis centre su plakatu

Viena iš šviesiausių Panevėžio krašto asmenybių buvo kunigas Alfonsas LIPNIŪNAS-LIPNICKAS. Jis gimė 1905 m. kovo 12 dieną Panevėžio apskr., Pumpėnų valsčiaus, Talkonių kaime, valstiečių šeimoje. Tėvai Dionyzas Lipnickas ir Konstancija Merkelytė išaugino gausią šeimą, kurioje Alfonsas buvo septintas vaikas. Vaikystė nebuvo lengva ir prabėgo ganant gyvulius.

Jau gerokai paaugęs Alfonsas pradėjo lankyti Pumpėnų pradinę mokyklą, o po dvejų metų (1919) įstojo į Panevėžio gimnazijos trečią klasę. Besimokydamas pradinėje mokykloje, Alfonsas mokė kaimynų vaikus, o vėliau, per mokslo metus gimnazijoje, kartu mokė ir kitus mokinius, taip užsidirbdamas lėšų pragyvenimui ir tolesniam mokslui. Gimnazijoje praleisti metai Alfonsą labai subrandino: jis išmoko branginti laiką, bendrauti su žmonėmis. Čia susiformavo gražiausi jo charakterio bruožai.

1925 metais Alfonsas baigė gimnaziją ir tų pačių metų rudenį įstojo į Kauno kunigų seminariją. Joje vadovavo klierikų abstinentų draugijai. Mokydamasis joje daug skaitė, gyvai domėjosi jaunimo katalikiškų organizacijų veikla. Atostogas praleisdavo mokydamas mažiau mokslo ragavusius ir dirbdamas organizacinę darbą, skaitydamas paskaitas kaimo jaunimui - daugiausiai pavasarininkams, ateitininkams ir angelaičiams. Ypač intensyviai darbotvė paskuti-

niais mokslo metais ir labai rimtai ruošėsi kunigiškajai tarnybai.

1930 m. birželio 14 dieną iš Kauno arkivyskupo Juozapo Skvirecko rankų Alfonsas gavo kunigystės šventimus, o liepos 6 dieną atlaikė pirmąsias šv. Mišias gimtoje Pumpėnų parapijoje. Netrukus paskiriamas Panevėžio vyskupijos jaunimo direktoriumi ir Panevėžio katedros vikaru. Šios pareigos visiškai atitiko kun. Alfonso asmenines charakterio savybes. Nebuvo jokio žymesnio ateitininkų, pavasarininkų susirinkimo ir kitų religinių organizacijų ar draugijų susirinkimo, kur jis nebūtų lankęsis. To laikotarpio jo dienoraštis primena darbo kalendorių, kuriame tiksliai fiksuojama, kas atlikta. Kun. Alfonsas visur buvo laukiamas paskaitininkas.

Tautininkų valdžia ne visada sutarė su katalikų bažnyčia, dėl to buvo įvairių draudimų. Valdžiai uždraudus moksleiviškas ateitininkų organizacijas, kun. Lipniūnas dirbo su moksleiviais faktiškai pogrindžio sąlygomis. To meto tautininkų valdžia net buvo užvedusi jo sekimo bylą. Jis ne kartą buvo sulaikytas, pas jį darytos kratos. Didesnių represijų jam padėdavo išvengti vyskupas Kazimieras Paltarokas. Nepaisydamas persekiojimo, jis nenutraukė savo veiklos. Jam ne kartą teko mokėti baudas, kurias paskirdavo to meto policija. Ne kartą ir jis pats buvo apieškomas.

Daug dirbdamas su jaunimu, kun. Lipniūnas tęsė ir mokslus. Jis baigė Kauno Vytauto Didžiojo uni-

► 1933 m. A.Lipniūnas

versitete Teologijos-filosofijos fakultetą ir 1932 metais jam suteikiamas teologijos licenciato laipsnis.

1932 metais kun. Lipniūnas kartu su kitais lietuviais kunigais ir pasauliečiais dalyvavo XXXI Tarptautiniame eucharistiniame kongrese Dubline. Savo išvalgomis jis pasidalijo knygoje „Penkių valstybių sostinėse“. 1933 metais lankėsi JAV. 1935 metais išvyko į Prancūziją. Katalikiškasis jaunimas jam surengė iškilmingas išleistuves. Tuos įvykius primena išlikusios nuotraukos. 1935-1939 metais Prancūzijoje Lilio universitete studijavo sociologiją.

Grįžęs į Lietuvą, 1939 m. pavasarį paskiriamas lektoriumi Panevėžio pedagoginiame institute, o šiam persikėlus į Vilnių, ten išvyksta ir kun. Lipniūnas. 1940 metais Vilniuje atidarius lietuviškąjį universitetą, šv. Jono bažnyčioje buvo įvestos šv. Mišios ir pamokslas studentams. Jas laikyti ir pamokslus skaityti buvo pavesta kun. A.Lipniūnui. Sakydavo pamokslus ir Aušros Var-

tuose. Netrukus visas miestas kalbėjo apie jo pamokslus. Nuo 1942 metų kun. A.Lipniūnas dėstė sociologiją ir pastoracinę teologiją Vilniaus lietuviškoje kunigų seminarijoje ir ėjo Vilniaus universiteto kapeliono pareigas. Nacių okupacijos metais kun. A.Lipniūnas įvairiais būdais rėmė moksleivius ir studentus: organizavo savišalpą.

1943 metais nacių valdžia nepavyko suorganizuoti SS legiono Lietuvoje. Tokie legionai buvo suorganizuoti Latvijoje ir Estijoje. Lietuvos inteligentai stėjo prieš tas mobilizacijas. Lietuvos Nepriklausomybės šalininkai ragino jaunimą nestoti į legioną. Tai labai nepatiko nacių valdžiai Lietuvoje, mobilizacijos trukdymu buvo apkaltinti Lietuvos inteligentai, todėl prieš juos prasidėjo represijos.

1943 m. kovo 17 dieną kartu su kitais įtakingiausiais lietuviais inteligentais buvo areštuotas ir Alfonsas Lipniūnas ir pateko į Štuthofo koncentracijos stovyklą. Kalinius čia laikė labai sunkiomis sąlygomis. Kun. Lipniūnas lageryje nuoširdžiai atsidėjo ligonių šelpimui. Atsiradus galimybei, kun. Lipniūnas Štuthofe nepaprastai daug skaitė ir stengėsi stiprinti kitų kalinių dvasią. Taip pat kartu su kun. St.Yla rūpinosi palaikyti gerą religinį gyvenimą, laikė šv. Mišias, klausė išpažinčių.

1945 m. sausio 25 dieną, artėjant frontui, buvo pradėta Štuthofo koncentracijos stovyklos evakuacija. Nepaprastai išvargęs, pirmomis kecionės dienomis išdalijęs sutaupyta

maistą alkaniems draugams, kun. Lipniūnas ir dar keli lietuviai pasiekė Pucką (Lenkija). Čia jie pasiliko, nes prižiūrėtojai, skubėdami pasitraukti, nebuvo tokie akyli. Sergantį dėmėtą šiltine ir plaučių uždegimu kun. Lipniūną vargais negalais pavyko patalpinti į perpildytą ligoninę, tačiau jau buvo per vėlu. Iš kun. St.Ylos rankų gavęs išrišimą kun. Alfonsas tyliai užgeso, palikdamas neįgyvendintus sumanymus ir į jį dedamas viltis. Kunigas mirė 1945 m. kovo 28 dieną, palaidotas Pucko kapinėse.

Apie kun. A.Lipniūną trumpai buvo galima pasakyti: „Didi siela mažame kūne“. Jis buvo labai savikritiškas, nevengė mokytis iš labiau patyrusių ar kitose srityse išsilavinusių kunigų. Tinkamai įvertinęs kun. A.Lipniūno asmenybę, vysk. K.Paltarokas buvo numatęs padaryti jį savo padėjėju, bet areštas sutrukdė realizuoti šį sumanymą.

Artimųjų rūpesčiu kun. A.Lipniūno palaikai buvo perkelti į Lietuvą ir 1989 m. rugsėjo 12 dieną palaidoti Panevėžio katedros šventoriuje. Tuo perlaidojimu daug rūpinosi monsinjoras Juozapas Antanavičius.

Panevėžio mieste viena iš progimnazijų turi kun. A.Lipniūno vardą. 2006 metais iškilmingomis apeigomis Panevėžio Kristaus Karaliaus katedroje pradėtas Dievo tarno kun. Alfonso Lipniūno paskelbimo palaimintuoju procesas.

Donatas PILKAUSKAS,
Panevėžio kraštotyros
muziejaus muziejininkas